Andmete esitamisel kasutatavad stsenaariumid

KAIS`is esitatakse andmed kasutades stsenaariumeid ja perioode (vt **6.4.1 KAIS stsenaariumid, perioodid, REIS kategooriad**). Alati peab olema kasutusel stsenaarium ja aasta, kvartali ja poolaasta kasutamine ei ole kohustuslik. Kuu kasutamine on teatud juhtudel kohustuslik, teistel vabatahtlik (vt antud punkti alapunkte).

NB! Kui andmed on esitatud kuu tasemel, siis on kõrgemad perioodid (poolaasta, kvartal, aasta) täidetud juba automaatselt.

REIS`is esitatakse andmed kasutades kategooriat (CATEGORY) ja aastat. Aasta on planeeritava perioodi esimene aasta (nt RES 2026-2029 osas on aastaks 2026).

NB! REIS`i sisestavad andmeid ainult põhiseaduslikud institutsioonid ja Riigikantselei, teiste asutuste andmed viiakse REIS`i Rahandusministeeriumi poolt KAIS`i andmete alusel.

Andmete esitamine ja muutmine erinevatel eelarveprotsessi etappidel

1. **Riigi eelarvestrateegia**
2. **Riigieelarve**
3. **Riigieelarve seaduse muutmine Riigikogus**
4. **Lisaeelarve**
5. **Vabariigi Valitsuse liigendus**
6. **Asutuse tasandi muudatused**
7. **Valitsemisala tasandi muudatused**
8. **Ülekantavad vahendid**
9. **Reservid**
10. **RIB**
11. **Eelarve täitmine**

1. Riigi eelarvestrateegia

KAIS

Riigi eelarvestrateegia andmete esitamine toimub alljärgnevalt:

- Esialgne etteantud maksimaalselt kasutada olevatele vahenditele vastav taotlus esitatakse kasutades stsenaariumit „Eelarve_plaan“. Aasta osas kasutatakse planeeritavaid aastaid (nt RES 2026-2029 andmete esitamisel on aastateks 2026-2029). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik.

- Rahandusministeeriumi kevadisest majandusprognoosist (**https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid**) tulenevad muudatused ning 1. juunil esitatav riigi eelarvestrateegia rahastamiskavaga seotud muudatused esitatakse stsenaariumis “RES_rahastamiskava“. Aasta osas kasutatakse planeeritavaid aastaid (nt RES 2026-2029 andmete esitamisel on aastateks 2026-2029). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik. **NB!** esitatakse ainult muutused võrreldes stsenaariumis „Eelarve_plaan“ esitatud andmetega.

  - Rahandusministeeriumi suvisest majandusprognoosist (**https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid**) tulenevad muudatused esitatakse stsenaariumis “Prognoos_2“. Aasta osas kasutatakse planeeritavaid aastaid (nt RES 2026-2029 andmete esitamisel on aastateks 2026-2029). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik. **NB!** esitatakse ainult muutused võrreldes stsenaariumis „Eelarve_plaan“ ja „RES_rahastamiskava“ esitatud andmetega.

- Vabariigi Valitsuse (ja kõigist muudest) otsustest tulenevad muudatused esitatakse stsenaariumis „RE_1_eelnõu_etapp“. Aasta osas kasutatakse planeeritavaid aastaid (nt RES 2026-2029 andmete esitamisel on aastateks 2026-2029). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik. **NB!** esitatakse ainult muutused võrreldes stsenaariumis „Eelarve_plaan“, „RES_rahastamiskava“ ning „Prognoos_2“ kokku esitatud andmetega.

  - **NB!** Eelpool toodud neli stsenaariumit („Eelarve_plaan“; „RES_Rahastamiskava“, „Prognoos_2“ ja „RE_1_eelnõu_etapp“) kokku (ehk need neli kokku liites) annavad lõpliku kinnitatud riigi eelarvestrateegia.

REIS

Kasutatakse riigieelarve strateegia andmete esitamiseks kategooriat „RES“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

2. Riigieelarve

KAIS

Kasutatakse riigieelarve andmete esitamiseks:

- Aluseks (millele lisatakse II ja III lugemise muudatused) on VV poolt kinnitatav eelarve, mis esitatakse riigikogule (Eelarve_plaan“; „RES_Rahastamiskava“, „Prognoos_2“ ja „RE_1_eelnõu_etapp“).

- Riigikogus tehtavad II lugemise muudatused. Kasutatakse stsenaariumit RE_2_eelnõu_etapp. Aasta osas kasutatakse planeeritavat aastat (nt RE 2025 andmete esitamisel on aastaks 2025). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik. **NB!** esitatakse ainult muutused võrreldes varasemate stsenaariumitega esitatule.

- Riigikogus tehtavad III lugemise muudatused. Kasutatakse stsenaariumit RE_3_eelnõu_etapp. Aasta osas kasutatakse planeeritavat aastat (nt RE 2025 andmete esitamisel on aastaks 2025). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik. **NB!** esitatakse ainult muutused võrreldes varasemate stsenaariumitega esitatule.

NB! Kui eelarve on Riigikogu poolt vastu võetud viiakse andmed üle stsenaariumisse „**Kinnitatud_eelarve**“. Üle viiakse kõik plaani stsenaariumid kokku (vt juhendi punktis 1 toodud „**Plaan_kokku**“ stsenaariumid) ehk tekib ühe stsenaariumina kinnitatud eelarve. Aasta osas kasutatakse planeeritavat aastat (nt RE 2025 andmete esitamisel on aastaks 2025). Madalamate perioodide kasutamine ei ole kohustuslik.

REIS

Kasutatakse riigieelarve andmete esitamiseks kategooriat „RE“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud. Riigikogu poolt lugemisel tehtavad muudatused sisestatakse samasse kohta, muudatuste endi vaatamiseks on loodud aruanded (vt juhendi punkt 9).

KAIS

Riigieelarve seaduse muudatuse andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Seaduse_muudatus“. Aasta osas kasutatakse aastat, mille seadust muudetakse (nt 2025. aasta Riigieelarve seaduse muutmise andmete esitamisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „kuu“ väärtust. Kuna Riigikogus lugemise muudatuste eristamiseks ei ole eraldi stsenaariumit, kasutatakse selleks kuud.

- Riigikogule esitatavad andmed kajastatakse kasutades augustikuu ja juulikuu väärtust (nt „2025_08“ ja "2025_07").

- Riigikogu II lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades septembrikuu väärtust (nt „2025_09“).

- Riigikogu III lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades oktoobri- ja novembri kuu väärtusi (nt „2025_10“ ja „2025_11“).

- NB! Kui on soov näha aruandluses kogu seaduse muudatust kokku (algne koos lugemiste muudatustega) kasutatakse ainult aasta väärtust (nt „2025“) ehk kuu piirangut ei tehta.

- Kui Riigikogus tehakse aasta jooksul rohkem kui üks riigieelarve seaduse muutmine siis teise riigieelarve seaduse muutmise jaoks on kõik muu samasugune va perioodi kuu kasutamine, mis on alljärgnev:

- Riigikogule esitatavad andmed kajastatakse kasutades jaanuari- ja veebruari kuu väärtust (nt „2025_01“ ja „2025_02“).

- Riigikogu II lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades märtsi- ja aprilli kuu väärtust (nt „2025_03“ ja „2025_04“).

- Riigikogu III lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades mai- ja juuni kuu väärtust (nt „2025_05“ ja „2025_06“).

REIS

Kasutatakse riigieelarve seaduse muutmise andmete esitamiseks kategooriaid „SBAA1 ja SBAA2“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud. Riigikogu poolt lugemisel tehtavad muudatused sisestatakse samasse kohta, muudatuste endi vaatamiseks on loodud aruanded.

4. Lisaeelarve

KAIS

Lisaeelarve andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Lisaeelarve“. Aasta osas kasutatakse aastat mis aasta kohta lisaeelarvet tehakse (nt 2025. aasta Lisaeelarve andmete esitamisel on aastaks 2025). Juhises kasutatakse näidisena aastat 2025. Palume kasutada protsessiga seotud aastat.

Kohustuslik on kasutada perioodi „kuu“ väärtust. Kuna Riigikogus lugemise muudatuste eristamiseks ei ole eraldi stsenaariumit, kasutatakse selleks kuud.

- Riigikogule esitatavad andmed kajastatakse kasutades augustikuu väärtust (nt „2025_08“) või märtsikuu väärtust (nt "2025_03").

- Riigikogu II lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades septembrikuu väärtust (nt „2025_09“) või aprillikuu väärtust (nt "2025_04").

- Riigikogu III lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades oktoobrikuu väärtust (nt „2025_10“) või maikuu väärtust (nt "2025_05").

NB! Kui on soov näha aruandluses kogu lisaeelarvet kokku (algne koos lugemiste muudatustega) kasutatakse ainult aasta väärtust (nt „2025“) ehk kuu piirangut ei tehta.

Kui Riigikogus tehakse aasta jooksul rohkem kui üks lisaeelarve siis teise lisaeelarve jaoks on kõik muu samasugune va perioodi kuu kasutamine, mis on alljärgnev:

- Riigikogule esitatavad andmed kajastatakse kasutades jaanuari ja juuli kuu väärtust (nt „2025_01“ ja "2025_07").

- Riigikogu II lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades veebruari ja novembri kuu väärtust (nt „2025_02“ ja "2025_11").

- Riigikogu III lugemise muudatuste andmete esitamiseks kasutades juuni ja detsembri kuu väärtust (nt „2025_06“ ja "2025_12").

REIS

REIS`is kasutatakse lisaeelarve**[4]** andmete esitamiseks kategooriaid „SBAA1 ja SBAA2“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud. Riigikogu poolt lugemisel tehtavad muudatused sisestatakse samasse kohta, muudatuste endi vaatamiseks on loodud aruanded (vt juhendi punkt 9).

5.Vabariigi Valitsuse liigendus

KAIS

Vabariigi Valitsuse liigenduse andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Eelarve_liigendus“. Aasta osas kasutatakse aastat mis aasta kohta liigendust tehakse (nt 2025. aasta liigenduse andmete esitamisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „kuu“ väärtust. Kuna aasta jooksul tehakse mitu VV liigenduse muudatust ja nende eristamiseks ei ole eraldi stsenaariumit, kasutatakse selleks kuud.

- Esimese VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades aprilli kuu väärtust (nt „2025_04“).

- Teise VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades juuli kuu väärtust (nt „2025_07“).
- Kolmanda VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades septembri ja oktoobri kuu väärtust (nt "2025_09" ja „2025_10“).
- Neljanda VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades detsembri kuu väärtust (nt „2025_12“).
- Esimese erakorralise VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades märtsi kuu väärtust (nt „2025_03“).
- Teise erakorralise VV liigenduse muutmise andmed kajastatakse kasutades novembri kuu väärtust (nt „2025_11“).

NB! Kui on soov näha aruandluses kogu VV liigenduse muutmist kokku (kõik erinevates kuudes kasutatud), siis kasutatakse ainult aasta väärtust (nt „2025“) ehk kuu piirangut ei tehta.

REIS

Kasutatakse Vabariigi Valitsuse liigenduse muutmise andmete esitamiseks kategooriaid „SBAG1, SBAG2, SBAG3, SBAG4 ja SBAG5“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

6. Asutuse tasandi muudatused

KAIS

Asutuse tasandi muudatuste (nn jooksev muudatus) andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Jooksev_muudatus“. Aasta osas kasutatakse aastat, millise kohta liigendust tehakse (nt 2025. aasta liigenduse andmete esitamisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „Kuu“ väärtust.

REIS

Kasutatakse asutuse tasandi muudatuste**[5]** (nn jooksvad muudatused) andmete esitamiseks kategooriaid „SBAJ1 kuni SBAJ12“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

7. Valitsemisala tasandi muudatused

KAIS

Valitsemisala tasandi muudatuste (nn ministri liigendus) andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Ministri_liigendus“. Aasta osas kasutatakse aastat, mille kohta liigendust tehakse (nt 2025. aasta liigenduse andmete esitamisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „Kuu“ väärtust.

REIS

REIS`is kasutatakse valitsemisala tasandi muudatuste (nn ministri liigendus) andmete esitamiseks kategooriaid „SBA1 kuni SBA12“. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsesse veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

8. Ülekantavad vahendid

KAIS

Ülekantavate vahendite andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Eelarve_ule“. Aasta osas kasutatakse aastat, millisesse aastasse vahendid üle kantakse (nt 2024. aastast kasutamata jäänud vahendite ülekandmisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „Kuu“ väärtust. Perioodi "Kuu" väärtusega saab eristada korralisi- ja erakorralisi ülekandmisi ning tehtud muudatusi. Mai kuu väärtus (2025_05) tähistab korralisi ülekandmisi, kõik teised kuuväärtused tähistavad vastavas kuus tehtud erakorralisi ülekandmisi või muudatusi.

REIS

REIS`is kasutatakse ülekantavate andmete esitamiseks kategooriaid „YK1“ kuni "YK12". "YK5" tähistab korralist ülekandmist, kõik teised erakorralisi ülekandmisi või muudatusi. Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsess veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

9. Reservid

KAIS

Reservidest (Vabariigi Valitsuse reserv, Omandireformi reserv, Sihtotstarbeline reserv) saadud vahendite andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Reserv“. Aasta osas kasutatakse seda aastat, mis aastal reservist vahendid saadi (nt 2025. aastal saadud vahendite osas on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „Kuu“ väärtust.

REIS

REIS`is kasutatakse reservidest saadud andmete esitamiseks kategooriaid „RESERV1“ kuni "RESERV12". Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsess veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

10. RIB

KAIS

RIB (reaalsed tuludest sõltuvad kulud/tulud) vahendite andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „RIB“. Aasta osas kasutatakse aastat, mis aasta tuludest sõltuvate kulude/tulude andmeid esitatakse (nt 2025. aastast eelarve osas on aastaks 2025). Madalamate tasemete perioodide kasutamine ei ole kohustuslik.

REIS

REIS`is RIB vahendeid ei koguta.

11. Eelarve täitmine

KAIS

Eelarve täitmise andmete esitamiseks kasutatakse stsenaariumit „Tegelik“. Aasta osas kasutatakse aastat, mille kohta täitmise andmeid vajatakse (nt 2025. aasta eelarve täitmise andmete esitamisel on aastaks 2025).

Kohustuslik on kasutada perioodi „kuu“ väärtust. Näiteks jaanuari täitmise andmed kajastatakse kasutades jaanuari kuu väärtust „2025_01“.

NB! Kui on soov näha aruandluses kogu aasta täitmist kokku kasutatakse ainult aasta väärtust (nt „2025“) ehk kuu piirangut ei tehta.

REIS

Eelarve täitmise andmed viib REIS`i Rahandusministeerium KAIS`i ja SAP`i andmete alusel. REIS`is kasutatakse eelarve täitmise andmete esitamiseks kategooriat „ACTUAL". Kui andmete sisestamist alustatakse veebilehelt, siis on vastav protsess veebilehel avatud ja sealtkaudu sisestusvormi avades on kategooria ja aasta valik automaatselt kasutaja poolt tehtud.

---

[1] Täpsemalt vt. **https://www.rahandusministeerium.ee/et/paigaldustabeli-leht-scenario**

[2] Põhjus miks võib mõlemat kasutada on see, et kui muudatus tuleneb algse eelarve jagamisreegli muutmisest siis ei saa seda sisestada ühte perioodi vaid tuleb algne rida koos algse reegliga panna ühte perioodi ja sama rida (teise märgiga) koos uue reegliga teise perioodi. Ning need kaks kokku annavad siis muudatusettepaneku.

[3] REIS´is ei eristata seaduse muutmise ja lisaeelarve andmeid, need esitatakse koos ühe kategooria raames.

[4] REIS´is ei eristata seaduse muutmise ja lisaeelarve andmeid, need esitatakse koos ühe kategooria raames.

[5] REIS`is ei eristata asutuse tasandi muudatusi (jooksvad muudatused) ja valitsemisala tasandi muudatusi (ministri liigendus), need esitatakse ühe kategooria raames.

[6] REIS`is ei eristata asutuse tasandi muudatusi (jooksvad muudatused) ja valitsemisala tasandi muudatusi (ministri liigendus), need esitatakse ühe kategooria raames.

Kontakt: aili.armvaart@fin.ee

Viimati uuendatud 18.09.2025